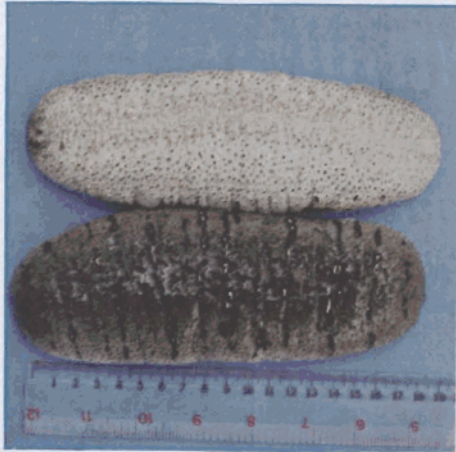


# 'ปลิงทะเล' เพาะเลี้ยงได้แล้วในประเทศไทย



**“ปลิงทะเล”** เป็นสัตว์ทะเลที่นิยมบริโภคกันทั่วไปโดยเฉพาะในประเทศไทย ญี่ปุ่น, สาธารณรัฐประชาชนจีน, เกาหลี, ไต้หวัน, สิงคโปร์และฮ่องกง เป็นต้น เนื่องจากเป็นอาหารทะเลอีกชนิดหนึ่งที่มีรสชาติดี และเชื่อกันว่ามีคุณค่าทางด้านโภชนาการและมีสรรพคุณในการบำรุงร่างกาย บางครั้งจึงมีคนเรียกปลิงทะเลว่า “โสมทะเล” ในธรรมชาติปลิงทะเลจะพบแพร่กระจายอยู่ทั่วไปตามแนวหินหรือปะการังในทะเลเขตร้อนจนถึงเขตหนาวที่มีกระแสน้ำขึ้นลงในรอบวัน อาหารของปลิงทะเลคือซากพืชและซากสัตว์ที่ปะปนอยู่กับเม็ดทรายตามพื้นทะเล หลังจากการย่อยและดูดซึมอาหารแล้ว ปลิงทะเลจะขับถ่ายอุจจาระเป็นแท่งทรายยาวอยู่ตามพื้นท้องทะเล ในธรรมชาติปลิงทะเลจะเก็บกลานหากินอาหารในเวลากลางคืน ลูกปลิงทะเลขนาดเล็กมักจะอาศัยหลบซ่อนอยู่ตามแนวหญ้าทะเลที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์ ส่วนปลิงทะเลขนาดใหญ่จะมีความต้องการอาหารมากกว่ามักพบในเขตน้ำลึกใกล้กองหินใต้น้ำที่พื้นท้องทะเลที่มีสภาพดินปนทราย

ปัจจุบันมีหลายประเทศในแถบเอเชียประสบความสำเร็จในการเพาะเลี้ยงปลิงทะเลจนได้ขนาดที่เหมาะสมแล้วปล่อยลงเลี้ยงในทะเลที่เรียกว่า “การทำฟาร์มในทะเล” (sea farming) เมื่อปลิงทะเลมีขนาดที่เหมาะสมจะจับขึ้นมาตากแห้งหรือพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อาหารเสริมหรือเวชภัณฑ์ ใช้รักษาโรคได้หลายชนิด โดยเฉพาะที่ญี่ปุ่นผลิตภัณฑ์จากปลิงทะเลนำรายได้เข้าสู่ประเทศปีละหลายร้อยล้านบาท สำหรับประเทศไทยที่ผ่านมาจะมีการเก็บปลิงทะเลจากธรรมชาติ

อย่างเดียวกันนั้น ไม่มีผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยงมาก่อน ประเทศไทยมีปลิงทะเลที่สามารถนำมาบริโภคได้ถึง 6 ชนิด ขณะนี้เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์ กรมประมง ประสพความสำเร็จในการเพาะพันธุ์ปลิงทะเลสีดำชนิด *Holothuria atra jaeger*, 1833 เมื่อปี พ.ศ. 2550 ที่ผ่านมา คุณชนนศ พุ่มทอง นักวิชาการประมงประจำศูนย์ฯแห่งนี้ได้ใช้วิธีการกระตุ้นให้พ่อแม่พันธุ์ปลิงทะเลปล่อยน้ำเชื้อและไข่ จะใช้วิธีแช่ปลิงในน้ำอุ่นสลับกับปล่อยทิ้งแห้งอย่างละครั้งชั่วโมง ลูกปลิงระยะวัยน้ำจะให้อาหารแพลงก์

คอนและเมื่อลูกปลิงคลิบกลานที่พื้นจะให้ไคอะตอมเป็นอาหารจนกว่าลูกปลิงจะมีลำตัวสีดำ จึงให้กินอาหารสำเร็จรูปหรือสารอินทรีย์ต่าง ๆ ได้ ปัจจุบัน คุณชนนศบอกว่าทางศูนย์ฯ อยู่ระหว่างการพัฒนาอัตราอดระยะต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตลูกปลิงให้เพียงพอต่อการนำไปปล่อยทดแทนในแหล่งที่มีการทำประมงปลิงทะเลหนาแน่น รวมทั้งยังศึกษาการเลี้ยงในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย

การนำลูกปลิงทะเลที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเมื่อนำไปปล่อยในแหล่งที่ชาวประมงพื้นบ้านเก็บปลิงทะเลไปจำหน่ายเพื่อก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัวแล้ว ปลิงทะเลยังมีประโยชน์ในฐานะผู้ทำความสะอาดสิ่งปฏิกูลที่เกิดจากฝีมือมนุษย์อีกด้วย รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์ โทร. 0-3266-1398.

ทวีศักดิ์ บัณฑิตเรื่องยศ